

ZARZĄDZENIE NR 26/2021
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA
W KATOWICACH
z dnia 31 grudnia 2021 r.

w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Kopce

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2021 r. poz. 1098 i 1718) zarządza się, co następuje:

§ 1.

Ustanawia się na pięć lat zadania ochronne dla rezerwatu przyrody Kopce, zwanego dalej „rezerwatem”, położonego na terenie gminy Cieszyn, w powiecie cieszyńskim.

§ 2.

Zadania ochronne, o których mowa w §1, obejmują:

- 1) identyfikację i ocenę istniejących zagrożeń zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków, które określa załącznik nr 1 do zarządzenia;
- 2) opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań, które określa załącznik nr 2 do zarządzenia.

§ 3.

Obszar rezerwatu objęty jest ochroną czynną.

§ 4.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Załączniki do zarządzenia Nr 26/2021 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 31 grudnia 2021 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Kopce.

Załącznik Nr 1.

Identyfikacja i ocena istniejących zagrożeń zewnętrznych oraz sposoby eliminacji lub ograniczania tych zagrożeń i ich skutków.

Identyfikacja istniejących zagrożeń zewnętrznych.	Ocena zagrożeń	Sposoby eliminacji lub ograniczania istniejących zagrożeń zewnętrznych i ich skutków.
<p>Przeobrażenie szaty roślinnej w wyniku antropopresji:</p> <ul style="list-style-type: none"> - mechaniczne niszczenie roślinności w wyniku dyspersji ruchu turystycznego i rozjeżdżania przez motory crossowe, - eutrofizacja, synantropizacja w wyniku deponowania na terenie rezerwatu materii roślinnej pochodzenia antropogenicznego (z pielęgnacji ogrodów i terenów zielonych)	Istotne	<p>Utrzymanie drożności wyznaczonego w rezerwacie szlaku ruchu pieszego.</p> <p>Wykonanie naturalnych barier dla motorów crossowych.</p> <p>Prowadzenie działań informacyjnych dla mieszkańców Miasta Cieszyn, dotyczących ochrony rezerwatu</p> <p>Montaż tablicy informacyjnej.</p>

Załącznik Nr 2.

Opis sposobów ochrony czynnej ekosystemów z podaniem rodzaju, rozmiaru i lokalizacji poszczególnych zadań.

Lp.	Opis sposobów ochrony czynnej – rodzaj zadania ochronnego	Lokalizacja zadania ochronnego – Nadleśnictwo Ustroń	Rozmiar zadania ochronnego
1.	Bieżące utrzymanie drożności szlaku ruchu pieszego poprzez m. in. usuwanie konarów, gałęzi i przecięcie powalonych drzew do szerokości ścieżki.	Wzdłuż wyznaczonego ¹ szlaku ruchu pieszego.	W zależności od potrzeb.
2.	Wykonanie naturalnych barier dla motorów crossowych.	Skarpa przy południowo-zachodnim narożniku rezerwatu.	Wykonanie barier z wykorzystaniem wywrotów, złomów bądź wyciętych drzew martwych. Przeniesienie ww. drzew na trasę przejazdu motorów. Szczegółowy zakres prac zależny od możliwości technicznych.
3.	Montaż tablicy informacyjnej o zakazie wjazdu do rezerwatu pojazdów mechanicznych.	Południowo-zachodni narożnik rezerwatu	1 szt.
4.	Prowadzenie działań informacyjnych dla mieszkańców Miasta Cieszyna, dotyczących ochrony rezerwatu.	Północno-zachodni rejon rezerwatu, w sąsiedztwie zabudowanych nieruchomości położonych przy ul. Leśnej	Przekazanie informacji w formie ulotki właścicielom gruntów sąsiadujących z rezerwatem dotyczących zakazów obowiązujących na terenie rezerwatu oraz zasad gospodarki odpadami tzw. zielonymi.

¹ Szlak ruchu pieszego wyznaczono zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 28 maja 2012 r. w sprawie wyznaczenia szlaku ruchu pieszego w rezerwacie przyrody „Kopce”.

Uzasadnienie merytoryczne
do zarządzenia Nr 26/2021 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
w Katowicach z dnia 31 grudnia 2021 r. w sprawie ustanowienia zadań ochronnych dla
rezerwatu przyrody Kopce.

Rezerwat przyrody Kopce utworzono w roku 1953 w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu lasu mieszanego z udziałem lipy i z rzadko spotykanymi gatunkami roślin zielnych w runie leśnym. Wartość naukową rezerwatu podnosi występowanie na jego terenie żył skały wulkanicznej, tzw. cieszynitu.

Rezerwat ten nie ma planu ochrony ustanowionego przez regionalnego dyrektora ochrony środowiska, zgodnie z art. 19 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

W związku z tym, wykonywanie wszelkich działań na jego terenie jest możliwe na podstawie zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach, ustanawiającego zadania ochronne, zgodnie z art. 22 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie przyrody.

Sporządzając niniejszy dokument dokonano analizy zagrożeń dla rezerwatu.

Rezerwat został dopuszczony do ruchu pieszego zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 28 maja 2012 r. w sprawie wyznaczenia szlaku ruchu pieszego w rezerwacie przyrody „Kopce”. Zarządzeniem tym dopuszczono zwiedzanie rezerwatu istniejącą, zorganizowaną przez Urząd Miejski w Cieszynie, ścieżką edukacyjną. Uporządkowanie organizacji ruchu turystycznego w rezerwacie, poprzez wyznaczenie tej ścieżki przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska w Katowicach, miało na celu poprawę warunków ochrony cennych elementów przyrody nieożywionej, zbiorowisk roślinnych oraz populacji rzadkich i zagrożonych wyginięciem gatunków roślin i zwierząt.

Zaniechanie utrzymywania drożności wyznaczonych w rezerwatach szlaków ruchu pieszego, skutkuje niekontrolowaną dyspersją ruchu turystycznego i w rezultacie jego negatywnym oddziaływaniem na substancję przyrodniczą tych obiektów. W przypadku niedrożności wyznaczonych tras ruchu poszerzane są obecne lub tworzone są nowe, „dzikie” ścieżki.

W związku z tym konieczne jest, w zależności od potrzeb, dokonywanie niezbędnych działań związanych z utrzymaniem drożności przedmiotowej ścieżki. Między innymi dla terenu rezerwatu oraz jego otoczenia ustalono zgodnie z uchwałą Nr XXVII/254/16 Rady Miejskiej Cieszyna z dnia 24 listopada 2016 r. miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Dokument ten przeszedł pozytywnie procedurę strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

W ramach konsultacji projektu zarządzenia Urząd Miasta w Cieszynie zgłosił zaobserwowane przez służby komunalne na terenie rezerwatu istniejące zagrożenia zewnętrzne wraz z propozycją działań ochronnych. Zagrożenia te dotyczyły poruszania się po rezerwacie motorów crossowych oraz deponowania na terenie chronionym odpadów tzw. zielonych przez mieszkańców gruntów sąsiadujących z rezerwatem. W wyniku przeprowadzonych 9 grudnia 2021 r. - wspólnie z przedstawicielami Miasta, Nadleśnictwa Ustroń oraz Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach - oględzin rezerwatu potwierdzono ww. zagrożenia oraz ustalono zakres możliwych działań ochronnych. W obrębie północno-zachodniego fragmentu rezerwatu, w sąsiedztwie zabudowanych nieruchomości położonych przy ul. Leśnej zaobserwowano ścięte gałęzie sosny pochodzącej spoza rezerwatu. Ustalono, że zasadnym będzie ujęcie w zadaniach ochronnych dla rezerwatu potrzeby przeprowadzenia działań informacyjnych dla mieszkańców Miasta (poprzez przekazanie ulotki dotyczącej ochrony rezerwatu oraz zasad postępowania

z odpadami). W obrębie skarpy przy południowo-zachodnim narożniku rezerwatu potwierdzono ślady przejazdu przez rezerwat motorów crossowych powodującego niszczenie runa oraz wzmożoną erozję gleby. Ustalono, że zasadnym będzie ujęcie w zadaniach ochronnych dla rezerwatu wykonanie naturalnych barier dla motorów (ze ściętych martwych drzew/wywrotów/złomów pochodzących z terenu rezerwatu). Ponadto stwierdzono potrzebę zamontowania tablicy informującej o zakazie wjazdu pojazdów mechanicznych na teren objęty ochroną.

Niniejsze zarządzenie obejmuje konieczność wykonania ww. działań ochrony czynnej.

Reasumując dla rezerwatu przyrody Kopce nie zidentyfikowano, poza ujętymi w zarządzeniu innych zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych.

Niniejszym zarządzeniem całą powierzchnię rezerwatu objęto ochroną czynną. Nie wyznaczono zatem obszarów objętych ochroną ścisłą.

Ze względu na charakter rezerwatu (zwarty drzewostan pozbawiony otwarc widokowych) nie wyznaczono w jego obrębie obszarów objętych ochroną krajobrazową.

Ochrona gatunków grzybów, roślin i zwierząt w rezerwacie, realizowana jest poprzez ochronę całego ekosystemu. Obecnie nie zachodzi na terenie rezerwatu konieczność prowadzenia innych działań z zakresu czynnej ochrony grzybów, roślin i zwierząt.

Zadania wyszczególnione w niniejszym zarządzeniu są uzasadnione realizacją celu ochrony rezerwatu określonego w zarządzeniu Ministra Leśnictwa z dnia 18 grudnia 1953 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. Nr A-1, poz. 21).

Za prawidłową realizację działań ochrony czynnej ujętych w Załączniku nr 2 do zarządzenia:

- Lp. 1 odpowiada zarządca terenu rezerwatu Nadleśnictwo Ustroń;
- Lp. 2 odpowiada Nadleśnictwo Ustroń oraz nadzorująca rezerwat Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach;
- Lp. 3 i 4 - odpowiada Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach.